

Преторианска стража не имъ правѣше никакви затруднения, впрочемъ, тѣ всичкитѣ бѣхѫ снабдени съ нужднитѣ билети, които центурионътъ прѣглеждаше при свѣтлината на фенера. Слѣдъ минута огромнитѣ желѣзни врата се отворихѫ и тѣ влѣзохѫ.

Виниций видѣ отпредѣ си голѣма сводова изба, която водѣше къмъ цѣлъ редъ други изби. Мъглива свѣтлина освѣщаваше тази изба, напълнена съ хора. Нѣкои отъ тѣхъ лѣжехѫ до стѣнитѣ заспали, може би и умрѣли. Други бѣхѫ заобиколили единъ голѣмъ сѫдъ съ вода, стоящъ на срѣдата, и пиехѫ отъ него; трети седѣхѫ на земята съ опрѣни на колѣнѣ лакти и съ подпрѣна на рѣцѣ глава. Тукъ-тамъ спѣхѫ дѣца, сгушени при майките си. Наоколо се слушахѫ ту вѣдишки и високо, бѣрзо дишанье на болни, ту плачъ, ту шепотъ на молитва, ту тихо пѣение, ту клетвитѣ на страшаритѣ. Въ подземието господствуваше смрадъ отъ труповете и бутаница. Подъ мрачнитѣ сводове се движехѫ черни фигури, а по-близу, до дрезгавата свѣтлина, се виждаха поблѣднѣли, исплашени, сухи и гладни лица, съ изгасналъ или горящи отъ треска очи, съ поблѣднѣли устни, съ капки потъ на челото и слѣпена коса. По жглитѣ болни високо бѣлнуваха, други искаха вода, трети се молѣха да ги заведятъ по-скоро на смѣрть. А при все това, тази тѣмница бѣше по-малко страшна, отколкото стария Тулианъ. При вида на всичко това нозѣтѣ на Виниция се подкосихѫ и неможеше да си поеме дѣха. При мисъльта, че Лигия се намира всрѣдъ тази нужда и тѣзи нещаствия, косата му настрѣхѫ, а въ гърдите му замрѣ викъ отъ отчаяние. Амфитеатрътѣ, рева на дивитѣ звѣрове, храмовете — всичко това бѣше по-добро отъ тия страшни, пълни съ смрадъ отъ трупове подземия, въ които се чуехѫ умоляющи човѣшки гласове:

— Водѣте ни на смѣрть!

Виниций заби ногтетѣ си въ рѣцѣтѣ, защото усъщаше, че губи силитѣ и съзнанието си. Всичко, прѣзъ което той бѣше прѣминалъ до тогава, всичката любовь и страдание, сега се прѣвърнаха само въ жаждада за смѣрть.

Ва тая минута до него се чу гласа на надзиратели на „Вонящите ями“.

— Колко трупове имате тази вечеръ?

— Цѣла дузина, — отговори тѣмничия пазачъ, но до утрѣ ще има още, защото до стѣнитѣ нѣколцина вече издѣхватъ.

И той почина да се оплаква отъ женитѣ, за дѣто скривали смѣртъта на дѣцата си за да ги иматъ по-дълго врѣме при себе-си и додѣто е възможно да ги не даватъ да ги